

Vragen over de besnijdenis

n.a.v. Galaten 2

Lukas schrijft in Handelingen 15:1-2: 'En sommigen die afgekomen waren van Judéa, leerden aan de broeders: Als gij niet besneden wordt naar het gebruik van Mozes, kunt gij niet behouden worden. Toen er nu van de zijde van Paulus en Barnabas strijd en niet weinig redetwist ontstond tegen hen, besloten zij dat Paulus en Barnabas en enige anderen uit hen zouden opgaan naar de apostelen en de oudsten te Jeruzalem over deze twistvraag'.

Toen zij in Jeruzalem aangekomen waren, vonden zij ook daar dezelfde verdeelde meningen: 'Maar enigen van de sekte der farizeeën die geloofden, stonden op en zeiden dat men hen moest besnijden en gebieden de wet van Mozes te onderhouden' (Hand. 15:5). De kwestie die tot een grote scheuring dreigde te leiden, moest noodzakelijk worden opgelost. En dat gebeurde ook. De Heilige Geest leidde het zo, dat de apostelen en de oudsten samen kwamen om 'deze zaak onder ogen te zien'. Het resultaat van de soms tamelijk opgewonden beraadslagingen kennen wij: de eisen van de gelovigen, die voorstanders waren van het onderhouden van de wet, werden afgewezen en de waarheid van het evangelie bleef voor de Christenen uit de volken behouden.

Bij deze belangrijke gelegenheid bevond zich onder de reisgenoten van Paulus ook Titus, een Griek. Paulus nam hem mee, zoals hij schrijft. Wij mogen misschien wel aannemen dat ook deze gedurfde stap in verband stond met de door hem ontvangen openbaring. Want dit was een daad die er in sterke mate toe moest bijdragen om de vraag op te lossen, of de besnijdenis al of niet noodzakelijk was. Maar Titus werd, zoals Paulus schijnbaar alleen maar terloops vermeldt, 'hoewel hij een Griek was, niet genoodzaakt zich te laten besnijden'.

Timotheüs, de zoon van een gelovige Joodse vrouw maar van een Griekse vader, werd later door de apostel besneden ter wille van de Joden die in die plaatsen waren (Hand. 16:1-3). Titus niet, omdat het er hier om ging de waarheid van het evangelie en de vrijheid die wij in Christus hebben, hoog te houden. God rechtvaardigde het doen van Zijn dienstknecht. Men erkende Titus als broeder zonder zijn besnijdenis te eisen. Daarmee was de belangrijke vraag in beginsel al beslist.

Tot een blijvende zegen

Heel interessant is de manier waarop Paulus aan de Galaten vertelt, hoe de Heer ervoor gezorgd had dat die ernstige samenkomst voor allen tot een blijvende zegen is geweest, ook voor de Galaten. Op grond van een openbaring was hij erheen gegaan en had de gelegenheid aangegrepen, om aan hen die samengekomen waren het evangelie voor te stellen dat hij onder de volken predikte. In het bijzonder was dit gebeurd 'aan hen die in aanzien waren', opdat hij 'niet misschien tevergeefs zou lopen of gelopen hebben' (vs. 2). De apostel, die zijn evangelie direct van de Heer Zelf ontvangen had, was ervoor aansprakelijk om het precies zo door te geven als het hem was toevertrouwd. Altijd spande hij zich in om de gelovigen, waar hij hen ook vond, in woord en geschrift te dienen en hen in liefde verder te helpen. Zo had hij ook deze gelegenheid gebruikt om de voorgangers van de gemeente in Jeruzalem (die wat hun inzicht in de waarheid betreft wel heel ver achter hem stonden) dat wat hem door de Heer was toevertrouwd, uitvoerig uiteen te zetten. Zowel met het oog op zijn eigen werk als op de eenheid in het hele werk, was een vredelievende verstandhouding met 'hen die

in aanzien waren' van groot belang. Wat zou er gebeurd zijn, wanneer als gevolg van een onbezonnen handeling van de apostel, verdeeldheid tussen hem en de overige apostelen of arbeiders zou zijn ontstaan? Hoe zou de satan dan hebben getriomfeerd!

Het is zo belangrijk in deze man, die wij horen na te volgen, altijd weer de gezindheid van Christus te zien. Nooit zocht hij zichzelf, maar hij dacht alleen aan de verheerlijking van de Heer, aan de bevordering van het werk van de Heer en aan het welzijn van Zijn kudde. Zo werd zijn uitspraak: 'Ik leef niet meer, maar Christus leeft in mij', bij hem een zichtbare werkelijkheid.

Een besliste houding

Maar hoe belangrijk deze overeenstemming met de overige apostelen in het algemeen ook was, speciaal voor de Galaten, toch was de werkelijke aanleiding voor de reis van de apostel naar Jeruzalem en voor zijn besliste optreden voor de waarheid een heel andere. Wij vinden deze aanleiding vermeld in de verzen 4 en 5: 'met het oog op de binnengeslopen valse broeders, die zich binnengedrongen hadden om onze vrijheid te bespieden, die wij in Christus Jezus hebben, met het doel ons tot slavernij te brengen. Voor hen zijn wij ook geen uur geweken door ons te onderwerpen, opdat de waarheid van het evangelie bij u blijven zou'.

Paulus dacht er niet aan om met deze verkeerde mensen over de waarheid te twisten. Zij *wilden* immers de waarheid niet. Hun oogmerk was om de vrijheid die hij in Christus bezat, op een arglistige manier te bespieden. Daarom noemt Paulus hen ook 'valse broeders'. Het is een opvallend, maar steeds weer begrijpelijk verschijnsel, dat met het aannemen van valse leer bijna altijd onoprechtheid hand in hand gaat, of zich daaruit ontwikkelt. Maar als dit zo is, wat heeft het dan voor nut met zulke mensen te discussiëren? Er blijft ons in zulke gevallen niets anders dan hetzelfde te doen wat de apostel deed en waartoe hij in zijn brief steeds weer aanspoort. Namelijk hen met alle beslistheid *tegen te staan*, hen *af te wijzen*, zich van hen *af te keren*. Hij was voor hen ook geen duimbreed opzij gegaan, door zich te onderwerpen. Het ging immers om een prijs, die zo'n onverzettelijke beslistheid volkomen waard was: 'opdat de waarheid van het evangelie bij u blijven zou'. Waarnaar deze mensen streefden, is ons bekend; zij wilden de gelovigen weer brengen onder het juk van de wet, die over de mensen toch alleen maar vloek en oordeel kan brengen.

De apostel komt nu terug op de mannen die in Jeruzalem in aanzien waren. Wat zij waren en welke plaats zij innamen, had voor hem geen grote betekenis. God ziet de persoon van de mens niet aan. Bovendien hadden zij, die in aanzien waren, hem verder niets opgelegd. Integendeel, zij hadden moeten erkennen dat de genade die Paulus gegeven was, vèr uitging boven dat wat aan hen toevertrouwd was.

Aan Petrus was het apostelschap van de besnijdenis geschonken, dat zich tot Israël beperkte. Maar aan Paulus had God het apostelschap van 'de voorhuid' toevertrouwd: het apostelschap voor de onbesnedenen, dat zich dus uitstreckte tot *alle* volken van de aarde. Alleen al daarom ging de aan hem verleende genade vèr uit boven het deel van de twaalf apostelen. En dat is nog helemaal afgezien van het diepgaande verschil dat er met het oog op de geopenbaarde waarheid tussen het apostelschap van de één en van de ander bestond. Dezelfde God had in Paulus zowel als in Petrus gewerkt. En dat had Hij zo gedaan dat er voor de twaalf niets anders overbleef dan dankbaar te erkennen wat God, *zonder hen*, door Paulus had verricht.